

"היום שלפני" – תוצאות הסקר מ 4/25 בנושא

ההיערכות לסגירת קליניקה פסיכולוגית פרטית באופן מתוכנן או פתאומי

רקע לעריכת הסקר

פורום הוותיקים והגמלאים של הפ"י העלה לדיון את סוגיית הצורך בהיערכות לסגירת קליניקה פרטית באופן מתוכנן, למשל במקרה של פרישה או התקת מקום מגורים, וכן סגירה לא מתוכננת ופתאומית, עקב מחלה, אי-כשירות או מותו של הפסיכולוג. לאור מורכבות הנושא, במיוחד ביחס לסגירה לא מתוכננת של קליניקה, הוציא פורום הוותיקים קול קורא באוגוסט 2024 להקמת צוות משימה שיעסוק בו.

הוקם צוות על-חטיבתי המונה 11 איש ומלווה על-ידי מנכ"לית הפ"י. הצוות נפגש באופן קבוע כפעם בחודש על-מנת ללמוד מה נעשה בארץ ובעולם וכן לבדוק צרכים ודרכי פעולה אפשריות לסייע בתחום זה.

במסגרת זו הופץ סקר בקרב חברי הפ"י באפריל 2025 שמטרתו הייתה ללמוד את העמדות של הפסיכולוגים והפסיכולוגיות לגבי נושא מורכב ומאתגר זה.

מאפייני המשיבים

על הסקר ענו 268 פסיכולוגים. ות מגיל 30 ומעלה. 60% היו מעל גיל 50. רוב המשתתפים עסקו בעבודה פרטית: 50% רק בתחום הפרטי ו-46% גם בתחום הפרטי וגם בתחום הציבורי. 31% היו עם ותק מקצועי של עשר שנים ויותר. 58% היו עם ותק מקצועי של 20 שנה ומעלה.

שאלות לגבי סגירה מתוכננת של קליניקה

שאלנו האם יש צורך לשמור את הרשומות הפסיכולוגיות לאחר סיום הקשר הטיפולי. 94% מהמשיבים חשבו שיש לשמור רשומות לאחר סיום הקשר הטיפולי.

73% חשבו שיש לשמור את הרשומות במשך 7 שנים. משיבים נוספים נתנו מגוון הערכות זמן, בין חצי שנה ועד 30 שנה. מספר מועט בלבד ציינו שעל פי כללי האתיקה של הפ"י, רשומות של קטינים ורשומות של מבוגרים אמורות להישמר לתקופות שונות.

שאלה נוספת הקשורה לסגירה מתוכננת של קליניקה הייתה האם יש ליידיע לקוחות לשעבר על סגירת הקליניקה. 73% מן המשיבים חשבו שאין צורך ליידיע לקוחות לשעבר.

שאלה פתוחה ביקשה לדעת מהם הקשיים הצפויים בסגירה מתוכננת של קליניקה. 46% מהמשיבים העלו קשיים בתחום הרגשי, גם של המטופלים וגם של הפסיכולוגים.

28% התייחסו לקשיים בשמירה על רצף טיפולי.

דרך מנחם בגין 42, רמת-גן • מען למכתבים: ת.ד. 10211, רמת-גן 5200201

טל' 03-5239393 • פקס' 03-5230763 • E-mail: office@psych.org.il • www.psychology.org.il

17% התייחסו לשאלות הקשורות לטיפול ברשומות הפסיכולוגיות ושמירה על סודיות.
15% התייחסו לקשיים הקשורים לעיתוי הפסקת הטיפול ו-8% כתבו על קשיים בתחום המנהלה והבירוקרטיה.

שאלות לגבי סגירה לא מתוכננת של קליניקה

בתגובה לשאלה האם יש צורך להיערך מראש למצבים בהם עבודת הפסיכולוגית עלולה להיפסק בפתאומיות עקב אי כשירות או מוות של הפסיכולוגית, 62% ענו "בהחלט כן", ו-32% ענו "באופן חלקי". 6% ענו "בכלל לא". בתגובה לשאלה האם ניתן להיערך מראש למצבים מסוג זה, 72% ענו "באופן חלקי", 24% ענו "בהחלט כן" ו-4% - "בהחלט לא".

בתגובה לשאלה "מי כדאי שיידע את הלקוחות של פסיכולוגית על הפסקת העבודה עקב חוסר כשירות פתאומית או מוות", 67% מהמשיבים בחרו באיש קשר מקצועי, שנבחר מראש, 18% בחרו בבני משפחה של הפסיכולוג.

בהמשך לשאלה זו, הועלתה השאלה "באיזה מידה היית רוצה לפנות מראש לגורם מקצועי שיטפל במצב הנוצר בקליניקה במקרה של סגירתה הפתאומית עקב חוסר כשירותך או מותך הבלתי צפוי". התשובות ניתנו על סולם של 5 דרגות: 56% בחרו בדרוג 4 ו-5, 21% בדירוג 3, 22% בדרוג הנמוך.

בתגובה לשאלה "איך לדעתך יש להיערך לגבי החומרים החסויים בקליניקה (פיזיים ודיגיטליים) למצב של סגירה פתאומית", 37% בחרו בתגובה שיש למנות מבעוד מועד פסיכולוגית אחראית, 24% בחרו בתגובה שיש להנחות מראש את היורשים מה לעשות, 15% חשבו שיש להשאיר צוואה מקצועית שתתייחס לנושא ו-12% חשבו שיש למנות מבעוד מועד איש מקצוע שמחויב בשמירה על חסיון מקצועי.

בהמשך לשאלה זו, נשאלה השאלה "אם פסיכולוגים מתכננים את העברת החומרים החסויים לטיפולו של גורם אחר במקרה והם עלולים להפסיק את עבודתם בפתאומיות, האם הם חייבים ליידע את הלקוחות על כך". 45% ענו שיש חובה ליידע. 29% הגיבו שאין צורך, 26% חשבו שרצוי אך זו לא חובה.

בתגובה לשאלה "האם חייבים לקבל מראש את הסכמת הלקוחות לחשוף את שמותיהם לגורם שימשיך את הטיפול בחומרים שבקליניקה שנסגרה?"

27% ענו שחובה לקבל הסכמה, 27% ענו שרצוי לקבל הסכמה, אך לא חובה ו-46% השיבו שאין צורך בכך.

שאלה אחרונה בנושא הייתה "האם נושא היערכות למקרה של הפסקת עובדתך באופן לא מתוכנן מעסיק אותך?" 49% ענו שזה מעסיק אותם במידה מסוימת, 14% ענו "כן", 30% ענו "לא". בין ההערות שניתנו בתגובה לשאלה זו: "עד עכשיו בכלל לא חשבתי על כך".

לסיכום:

ביקשנו לדעת את העמדות והצרכים של פסיכולוגים בהקשר לסגירה מתוכננת או לא מתוכננת של קליניקה. למדנו שהנושא מעורר מידה של עניין בקבוצות גיל שונות בעיקר כשישנה עליה בוותק המקצועי, עם דגש בולט יותר אצל פסיכולוגים שלפחות חלק מעבודתם היא בתחום הפרטי.

בנושא סגירה מתוכננת של קליניקה פרטית, הקושי הצפוי השכיח ביותר הוא בתחום הרגשי, גם של הלקוחות וגם של הפסיכולוגים. חלק קטן של המשיבים על הסקר הצביע על קשיים צפויים בתחום המנהלי. רוב המשיבים גילו ידע בנושא החובה לשמור את הרשומות הרפואיות לאורך זמן, אך לא כולם.

בהקשר לסגירתה הלא מתוכננת של קליניקה עקב אי כשירות של הפסיכולוג או מותו הפתאומי, רוב המשיבים חשבו שאפשר להיערך לכך רק באופן חלקי. מעל שליש מהמשיבים חשבו שעדיף למנות מראש פסיכולוג שיטפל בענייניהם במקרה כזה, כרבע חשבו שיש להנחות מראש את היורשים. פחות ממחצית המשיבים חשבו שיש ליידע את הלקוחות על תכונותיהם להעברת החומרים החסויים לטיפולו של גורם אחר במקרה של סגירה פתאומית עקב אי כשירות או מוות. פחות ממחצית חשבו שיש חובה לקבל הסכמה לכך מראש מהלקוחות.

עולה שנושא ההיערכות למקרה של הפסקת עבודה באופן פתאומי מעסיק את הפסיכולוגים במידה מסוימת ומסויגת. קיים פער בין העמדה שיש להיערך למצבים כאלה לבין הסברה שניתן לעשות זאת באופן חלקי בלבד. ישנן תפיסות מגוונות לגבי מי כדאי שיטפל באספקטים השונים של הקליניקה שנסגרה והאם וכיצד לשתף את הלקוחות בתוכניות של הפסיכולוג.

אין ספק שהתגובות לסקר מעוררות עניין ומעלות את המודעות לנושא רגיש זה. 73% מהמשיבים ציינו שהיו רוצים לקבל עדכונים על הנושא. שאלות אלו ממשיכות להעסיק את צוות המשימה. תודה לכל המשיבים.

נשמח לכל חשיבה נוספת, הערות והמלצות: hanaben@gmail.com או 052-2932455

צוות המשימה